

بُشْرَى بِهِ لِهُنَّا كُوْكُبٌ

پلی به □
دنیای نسل جوان

موضوع:

تعلیم و تربیت: ۹۱ (اخلاق و علوم تربیتی: ۱۴۳)

گروه مخاطب:

- عمومی -

شماره انتشار کتاب (چاپ اول): ۱۳۵۷

مسلسل انتشار (چاپ اول و باز چاپ): ۴۷۴۴

کتاب های دفتر تبلیغات اسلامی شعبه اصفهان / ۴

عابدینی، احمد - ۱۳۳۸

پلی به دنیا نسل جوان / احمد عابدینی؛ تهیه دفتر تبلیغات اسلامی شعبه اصفهان. - قم: مؤسسه بوستان کتاب (مرکز چاپ و نشر دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم)، ۱۳۸۴.

[۷۷] من . - (مؤسسه بوستان کتاب: ۱۳۵۷). کتاب های دفتر تبلیغات اسلامی شعبه اصفهان: ۴) (اخلاق و علوم تربیتی: ۱۴۳). تعلیم و تربیت: (۹۱)

ISBN 978-964-09-0745-2 تومن: ۲۶۰۰

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.

ص.ع. به انگلیسی:

کتاب نامه به صورت زیرنویس.

نایاب.

چاپ سوم: ۱۳۸۹.

۱. جوانان و اسلام. ۲. تربیت خانوادگی (اسلام). ۳. والدین و فرزندان - جنبه های مذهبی - اسلام

الف. دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم. شعبه اصفهان. ب. دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم. مؤسسه بوستان

کتاب. ج. عنوان.

BP ۲۳۰ / ۲ ب

۱۳۸۹

پلی به دنیا نسل جوان

احمد عابدینی

تهیه: دفتر تبلیغات اسلامی شعبه اصفهان

بوستگان
۱۳۸۹

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

پلی به دنیای نسل جوان

- نویسنده: احمد عابدی
 - تهیه: دفتر تبلیغات اسلامی شعبه اصفهان
 - ناشر: مؤسسه بوستان کتاب
 - (مركز چاپ و نشر دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم)
 - چاپ و صحافی: چاپخانه مؤسسه بوستان کتاب
 - نوبت چاپ: سوم / ۱۳۸۹ / شمارگان: ۱۲۰۰

تمامی حقوق © محفوظ است

printed in the Islamic Republic of Iran

- ❖ دفتر مرکزی: قم، خ شهدا (صفاییه)، ص ۹۱۷ ۳۷۱۸۵۰ تلفن: ۷۷۴۲۱۵۴
❖ فروشگاه مرکزی: قم، چهارراه شهدا (عرضه ۱۴۰۰) عروان کتاب با همکاری ۱۷۰ ناشر

❖ فروشگاه شماره ۲: میدان نلضطن، خ طوس، کوچه تبریز، پلاک ۳۰، تلفن: ۸۸۹۵۹۹۲۲ - ۸۹۳۹۵۹۹۲۰۸۹

❖ فروشگاه شماره ۳: مشهد، چهارراه خسروی، مجتمع پاس، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شعبه خراسان رضوی، تلفن: ۲۲۳۳۶۷۲

❖ فروشگاه شماره ۴: اصفهان، چهار راه کوهانی، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شعبه اصفهان، تلفن: ۲۲۲۰۳۷۰

❖ فروشگاه شماره ۵: اصفهان، میدان انقلاب، جنب سینما ساحل، تلفن: ۲۲۲۱۷۱۲

❖ فروشگاه شماره ۶: (پیش کتب اسلامی و انسانی)، (ویرایه)، جوانان: قم، ابتدای خیابان شهدا، تلفن: ۷۸۷۳۱۰۲

❖ پیش بینیگاه های فروش: کتاب موسسه دادخواه و خارجی کشور (ضمیمه به چهار راه کالج، بنیش کوچه بهامشاد، تلفن: ۸۸۹۴۰۳۰۳)

❖ نیازمندیگاه های فروش: کتاب موسسه دادخواه و خارجی کشور (ضمیمه به گره نظرخواهی آثار انتها کتاب)

[View Details](#) | [Edit](#) | [Delete](#)

E-mail: info@bustanektab.com

<http://www.bustanekebab.com> | بستان کباب | گلزاری کباب

با قدردانی از همکاران، که در تولید این اثر نقش داشته‌اند:

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه
بخش اول: عصر جدید و روابط خانوادگی	
۲۳	اشاره
۲۸	خانواده عصر جدید
۳۰	خانواده مطلوب از نظر قرآن و روایات
۳۷	مقایسه تربیت فرزند در دو خانواده دینی و غیر دینی
۳۹	هفت سال اول زندگی
۴۰	هفت سال دوم زندگی
۴۳	تربیت تدریجی فرزند
۴۶	کودک و تربیت عصر جدید
۴۷	روحیه زن در عصر جدید
۵۰	کودک عصر جدید تا هفت سالگی
۵۲	هفت سال دوم کودک در عصر جدید

۵۵	رهنمود آموزه‌های دینی.....
۵۷	هفت سال سوم زندگی جوان عصر جدید و جوان دینی.....
۶۷	هفت سال چهارم زندگی جوان عصر جدید و جوان دینی.....
۷۰	چگونگی و فواید ازدواج
۷۲	آشنایی با دین
۷۲	۱. چرا گرایش به سوی هر دینی؟
۷۴	۲. دین، فراتر از استرس زدایی
۷۴	دوران کهولت و توصیه‌های دینی.....
۷۷	نمونه‌ای از آیات نیکی به والدین
۷۸	نکته‌ها
۸۳	روایات نیکی به والدین
۹۰	فکر کنید:

بخش دوم: اسلام و برخورد با جوان

۹۳	اشاره
۹۴	امکان اصلاح جوان عصر حاضر.....
۹۴	الف) نگاه‌های بدینانه
۹۵	ب) نگاه‌های واقع‌بینانه
۹۷	مقایسه جوان عصر حاضر با جوان عصر جاهلی
۹۷	الف) ویژگی‌های جوان عصر جاهلی
۱۰۲	ب) ویژگی‌های جوان عصر حاضر

نتیجه مقایسه ۱۰۵
آیا ابزار و وسایل هدایت‌گر، کارآمدی دارند؟ ۱۰۶
کارآمد بودن ابزار و وسایل هدایت‌گر ۱۰۷
الف) کارآمد بودن قرآن ۱۰۸
ب) کارآمد بودن سنت نبوی ۱۱۴
ج) فقدان الگری عملی ۱۱۷
نتیجه بحث ابزار و کارآمد بودن آن ۱۱۸
جوان عصر حاضر از دید آموزشی ۱۲۰
قرآن و آموزش جوان عصر حاضر ۱۲۲
راز و رمزها در سوره «همزة» ۱۲۳
نگاهی روان‌شناسخی ۱۲۴
علل و انگیزه‌های استهزا، راه‌های پیش‌گیری از آن ۱۲۵
چرا حُطمة؟ ۱۲۷
علت شکنندگی حُطمة ۱۲۸
ارتباط حُطمة با اشعه ماوراء بخش ۱۲۹
توجه به روحیات جوان در قرآن ۱۳۱
رباطه قرآن و انسان عصر حاضر ۱۳۷
تبليغ صحيح در اولین آيات نازل شده بر پیامبر ﷺ ۱۴۰
نکته‌های روشن‌نمای تبلیغ ۱۴۱
چگونگی برخورد قرآن با ناهنجاری‌ها ۱۵۱
مراحل تحریم شراب ۱۵۳

پلی به دنیای نسل جوان

۱۵۸	نتیجه
۱۶۱	فکر کنید:
۱۶۳	فهرست‌ها
۱۶۵	آیات
۱۶۷	روایات

مقدمه

سپاس و ستایش بیکران، ذات بی‌همتایی را سزاست که همه هستی و از آن شمار، گل سرسبد موجودات، یعنی انسان را آفرید و خود آموزش او را بر عهده گرفت و در مدرسه «وَعَلَمَ آدَمَ الْأَنْبَاءَ كُلَّهَا»^۱ آموزش‌های لازم را به او داد و سرانجام، لباس کرامت به قامتش پوشانید: «وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ»^۲ و تمام امکانات جهان هستی را در اختیار او نهاد: «وَسَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ». ^۳ بعد در میان همه موجودات، به انسان اختیار تصمیم‌گیری در زمینه‌های حسی، عاطفی و عقلانی بخشید و چون دانست اختیار مطلق، او را به بیراهه می‌کشاند، برای راهنمایی اش پیامبرانی فرستاد که برترین و آخرین آنان، حضرت محمد مصطفی صلوات‌الله‌علی‌ہ

۱. بقره (۲) آیه ۳۱ «وَخَدَوْنَدَ هُمَّةً نَّامَهَا رَبِّهِ آدَمَ آمْوَخْتَ».

۲. اسراء (۱۷) آیه ۷۰ «يَهْرَاسْتَيْ مَا فَرَزَنْدَانَ آدَمَ رَاجِرَامِيْ دَاشْتَيْمِ».

۳. جاثیه (۴۵) آیه ۱۳ «وَآنِچَهِ رَادِرَ آسمَانَ وَآنِچَهِ زَادِرَ زَمِينَ اَسْتَ، بَهْ سُودَ شَمَا رَامَ كَرَدَ».

است که درود بی پایان خداوند بر او و خاندان گرامی اش بگذارد؛ همان کسی که خداوند در وصفش فرمود: «وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ»^۱ و او را سرمشق همگان قرار داد و فرمود: «لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُشْوَةٌ حَسَنَةٌ».^۲

آری، آن حضرت سرمشق و الگوی همه انسان‌هاست، و الگوی تمام انسان‌ها، باید شرایط و موقعیت همه افراد را کاملاً ادراک کند و مناسب نیاز هر یک، برنامه‌ای ارائه دهد؛ و به راستی آن حضرت «طبیب دواز بطبته»^۳ بود. آن بزرگ‌مرد، ویژگی‌ها و خصلت‌هایی داشت که حتی تصور آن نیز برای ما به راحتی ممکن نیست.

از جمله این‌که حضرت در میان سالی به پیامبری رسید، ولی با این حال، توان ادراک جوانان را داشت؛ با آنان هم‌سخن می‌شد و مشکلات روحی و جسمی‌شان را ادراک می‌کرد. در هنگام مبعوث شدن، نوجوان ده ساله‌ای به نام علی^{علیه السلام} در دامان او پرورش می‌یافتد، و در سنتین بالای ۴۵، دارای دختری به نام فاطمه زهرا^{علیها السلام} شد، اما هیچ‌گاه دختر با پدر مشکل درک نکردن یکدیگر پیدا نکردند.

۱. قلم (۶۸) آیه ۴ «بِهِ رَاسْتِي تُرِ دَارِي خَلْقٍ وَ خَرْوِي وَالْأَيْنِ هَسْتِي».

۲. احزاب (۳۳) آیه ۲۱ «بِهِ رَاسْتِي بِرَاي شَمَا در [اعمال و رفتار] پیامبر خدا سرمشق نیکویی است».

۳. نهج البلاغه، خطبه ۱۰۸ «طبیبی که با همراه داشتن داروهایش به همه جا رفت و آمد می‌نمود».

زمانی که حضرت بالای ۵۲ سال داشت به دلیل شرایط و اقتضائاتی که اکنون مجال بسط آن نیست و قسمتی را در کتاب شیوه همسرداری پیامبر اکرم ﷺ توضیح داده ام با دختر نه ساله‌ای به نام عایشه ازدواج کرد و آن همسر، تا آخر با پیامبر اکرم ﷺ ماند و در هنگام بیماری حضرت، از او در حجره خود پرستاری کرد و پس از وفات و دفن ایشان، تا آخر عمر در همان حجره ماند و با این‌که میان او و پیامبر اکرم ﷺ نزاع‌هایی بود که قرآن از آن پرده برداشت، ولی هیچ‌گاه مشکل در ک نکردن همیگر بین آن دو مطرح نبوده است. در طول مدت پیامبری، جوانان زیادی په او ایمان آورند و حتی به راحتی می‌توان ثابت کرد که بیشتر پیروانش جوانان بودند. آری، جوانان با او همراه شدند؛ در جنگ و صلح، و سفر و حضور در خدمت او بودند و حضرت توان ادراک روحیات آنان را داشت، به آن‌ها آموزش می‌داد، سنت‌های جاهلی را از درون سینه‌هایشان می‌زدود، احساساتشان را جهت می‌داد، اشتباهات آنان را ترمیم می‌کرد، با ایشان مشورت می‌فرمود و در امر گزینش همسر، یاری‌شان می‌داد.^۱ به بچه‌های کوچک شخصیت می‌داد؛ به آنان سلام می‌کرد، در برخورد با پدر و مادرشان، از حال آنان می‌پرسید و گاه برای آنان اسم جدیدی به کار می‌برد^۲ و....

۱. برای نمونه، برای جویبر که غلام سیاهی بود همسر انتخاب کرد.

۲. برای نمونه زینب، دختر ام سلمه را زناب نامیده بود.

شاید خواننده محترم این امور را مهم نشمارد و هم‌زبان شدن با کودک یا داشتن بچه در پیری و... را، مسئله قابل ذکری به حساب نیاورد، ولی اگر توجه کند که امروزه پدران بالای چهل یا پنجاه سال، توان ادراک فرزندان کوچک خود را ندارند و فرزندان نیز خود را متعلق به دورانی غیر از دوران پدران می‌بینند، و از اساس در این دوران، یک فرد مسن توان ادراک یک جوان را ندارد، بیشتر به اهمیت آن چه بیان شد، پی می‌برد.

به هر حال، ادراک جوانان، شناخت روحیات آنان، قدرت هم‌کلام شدن با ایشان، بودن در دنیای آنان و... گوهر گران‌بهایی است که به‌راحتی نصیب هر کسی نمی‌شود و عنتیابی است که شکار هر دامی نمی‌گردد.

این جانب که خود دوران نوجوانی، جوانی و... را گذرانده و اکنون در سینین بالای چهل به سر می‌برم، وقتی به گذشته خود می‌نگرم، به یاد می‌آورم که دوست داشتم بزرگ‌سالان حرف‌هایم را درک کنند، احساسات و خواسته‌هایم را به رسمیت بشناسند و به افکارم احترام بگذارند و...، ولی این‌چنین نبود. آن زمان در دنیای آرزوهایم می‌گذشت که هرگاه بزرگ شدم، تلاش کنم با جوانان مأنس باشم و با تمام وجود، آن‌ها را ادراک کنم و آنان را از خود بدانم؛ اما اکنون که می‌خواهم احساسات، خواسته‌ها و در یک کلمه دنیای جوانان را ادراک کنم و به آن احترام بگذارم، در وجود خود

چنین توانی نمی‌یابم.

حس می‌کنم تصورات آنان با تصورات من متفاوت است؛ داستان‌های انتخابی آنان، رنگ‌های انتخابی آنان، لباس‌های انتخابی آنان، غذاها و...، همه با انتخاب‌های این‌جانب تفاوت دارد؛ و نه تنها انتخاب اکنون آنان با انتخاب کنونی بندۀ متفاوت است، با انتخاب دوران جوانی من نیز تفاوت دارد. به همین دلیل، با تمام وجود می‌فهمم که زمان، مکان، علم، فن‌آوری، وسایل ارتباط جمعی و...، همه و همه بر شکل‌گیری شخصیت، نیازها و افکار فرد اثر مستقیم می‌گذارد؛ و انسانی الهی می‌خواهد که در عین بودن در دنیای بزرگ‌سالان، بتواند جوانان و نوجوانان را کاملاً ادراک نماید. آری، تنها فردی فرازمانی و فرامکانی می‌تواند جوان امروزی را خوب ادراک کند. چنین شخصی، به برنامه‌ای مدون که آن نیز فرازمانی و فرامکانی باشد نیاز دارد تا بتواند جوان امروزی را به سرمنزل مقصود برساند. به اعتقاد من، چنین فردی جز پیامبر خدا^{علیه السلام} و برنامه مدونش جز قرآن نمی‌تواند باشد. دربارهٔ فرازمانی و فرامکانی بودن قرآن، پیش‌تر در کتاب ژرفایی قرآن و شیوه‌های برداشت از آن و هم‌چنین کتاب شریعت و سازوکارهای پویایی آن مطالبی بیان نموده‌ام. فرازمانی و فرامکانی بودن شیوه و سنت پیامبرا کرم^{علیه السلام}

نیز، از مقام بیانگری^۱ آن حضرت، حدیث «إِنَّمَا يَعْرِفُ الْقُرْآنَ مَنْ حُصُطَبَ بِهِ»،^۲ حدیث ثقلین و نظایر آن به دست می‌آید.

در این نوشتار در تلاشیم با برداشت از این دو منبع نورانی، راهی صحیح برای پرورش کودکان و نوجوانان بیابیم؛ زیرا پیمودن روش‌های شرقی و غربی، به فراری شدن بیشتر فرزندان از خانه و سپرده شدن بیشتر پدران و مادران به آسایشگاه‌ها و نامه‌ربانی‌های فراوان با آنان انجامیده و روشن گردیده که آن راه‌ها صحیح نبوده؛ زیرا نتیجه مثبت نداده است.

امروزه برای هر فرد، اعم از پدر و مادر یا مربی، حقاً این پرسش‌ها مطرح است که چرا جوانان، با پدران و مادران مأнос نیستند؟ چرا آنان را از خود نمی‌دانند و به آنان چون غریبه می‌نگرند؟ چرا به سخنان دلسوزانه والدین گوش نمی‌دهند؟ چرا فرزندان با پدران و مادران خود مهربانانه برخورد نمی‌کنند؟ چرا با بروز چند مشکل جزئی، از خانه فراری می‌شوند؟ چرا جوانان، ولگردی در پارک‌ها و با دوستان بودن را، بر بودن در جمع خانواده ترجیح می‌دهند؟ چرا فرزندان، پدران و مادران فرتوت را

۱. آیات فراوانی به مقام بیانگری پیامبر اکرم ﷺ تصریح می‌کند، از جمله: «وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتَبْيَّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزَّلَ إِلَيْهِمْ» نحل (۱۶) آیه ۴۴.

۲. الروضة من الكافي، ج ۸، ص ۳۱۱ «تنها کسی که قرآن به او خطاب شده است، آن را می‌شناسد».

به آسایشگاهها می‌سپارند؟ چرا تلاش می‌کنند به انواع حیله‌ها،
اموال پیران را پیشاپیش از چنگالشان به درآورند؟

کتاب حاضر، تلاش کرده به این پرسش‌ها پاسخ دهد و برخلاف روش معمول، که انواع انتقادها را متوجه جوانان می‌سازد، می‌خواهد راه صحیح تربیت فرزندان را با استفاده از کتاب و سنت بنمایاند، تا آنان که نگران و ترسان آینده خود و فرزندانشان هستند، با مطالعه و به کارگیری آن، به یاری خداوند منان، خود را به ساحل امنیت، آسوده‌خاطری، دوستی با فرزند و دوستی فرزند با خود و محبت متقابل تا پایان عمر برسانند.

امید است با مطالعه کامل این اثر، همکان به اشتباه خود پی برند و از همان‌جا تربیت صحیح فرزند را آغاز کنند، و آنان که تازه در آغاز راه فرزندداری هستند، مواظب باشند اشتباه دیگران را تکرار نکنند و همه با تمام وجود حس کنیم که نیازهای فرزند، در نیازهای مادی خلاصه نمی‌شود و نیازهای روحی - روانی او و نیاز به هم‌بازی مناسب و یار و مشاور خوب و امین در همه امور، از نیازهای بسیار حیاتی اوست.

کسانی که به عنوان نسل اول انقلاب تمام وقت خود را صرف کار و تلاش برای تأمین نیاز مادی فرزندان خود کردند و از روحیاتشان غافل ماندند، اشتباه بزرگی مرتكب شدند. آن‌ها چون روح جوانان را خوب پرورش ندادند، اینک با مشکلات فراوانی

دست به گریبانند، ولی باید با تشخیص اشتباه‌ها، به جبران آن پرداخت.

هدف از این نوشتار، نصیحت جوانان نیست؛ بلکه اشاره به برنامه‌هایی است که اسلام برای جوان تدارک دیده و همچنین اشاره به فراید اجرای آن برنامه‌هاست. از سوی دیگر، سعی شده تا در خلاص بحث‌ها، به قابلیت پیاده شدن این برنامه‌ها هم اشاره شود. اماً بحث نصیحت جوانان، خود حدیث مفصل دیگری است و پیش‌زمینه‌های فراوانی می‌خواهد که از شمار آن‌ها، درک و شناخت جوان امروزی و برآوردن کمترین خواسته‌های مادی و معنوی اوست که در بخش دوم این کتاب، به این نیازها اشاره‌ای گذرا شده، ولی بحث مفصلش به یاری خداوند متعال در نوشته‌ای دیگر از نظرتان خواهد گذشت.

یادآور می‌شوم که این مباحث، پیش‌تر در ماهنامه پیام زن به صورت مقاله‌های جداگانه چاپ شده و اینک با تغییراتی اندک و افزودن مطالبی که دوستان و خوانندگان پیشنهاد داده بودند، در اختیار خوانندگان محترم قرار می‌گیرد.

به طور کلی، این کتاب در بردارنده دو بخش است: بخش اول، بیشتر مربوط به وظایف پدران و مادران و چگونگی برخورد آنان با فرزندانشان می‌باشد. بخش دوم، بیشتر در حیطه مسئولیت و وظایف مربيان است و با بیان روحیات و خواسته‌های

جوان، راه و روش برخورد مناسب با آنان را مطرح می‌سازد.
در پایان، از همه دست‌اندرکاران مجله و دیگر دوستانی که در به وجود آمدن و نشر این اثر شرکت داشته‌اند، به‌ویژه برادر بسیار ارجمند جناب حجۃ‌الاسلام و المسلمین حاج شیخ محمود واحد که در آخرین بازبینی علمی، بنده را یاری نمودند، خاتم سعیده منتظری که در ویرایش این اثر کوشای بودند و فرزند دلبندم محمد که امور تایپ و صفحه‌آرایی را متقبل شدند، و همچنین دفتر تبلیغات اسلامی اصفهان و مؤسسه بوستان کتاب قم که مسئولیت چاپ و نشر آن را بر عهده گرفتند، صمیمانه تشکر می‌کنم و از خداوند متعال، توفیق روزافزون همه این عزیزان را خواستارم.

احمد عابدینی